

عنوان مقاله:

بازتاب برخی از آداب و رسوم جامعه ایران در سفرنامه ویلیام فرانکلین

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات ایرانی، دوره 19، شماره 37 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

آسیه ذبیح نیا عمران - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور یزد، ایران.

نجمه کریمی نژاد - کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور یزد، ایران

خلاصه مقاله:

دوران زندیه (1750-1794م) از جمله دورانی است که درباره آداب و رسوم مردم و جشن‌های ایران کمتر نوشته‌ای وجود دارد. با آنکه کریم‌خان زند مؤسس این سلسله مردی بزرگ‌منش و مدافع فرهنگ بود و تا سال‌ها بعد از مرگ وی، از او به نیکی یاد می‌شد؛ ولی به دلیل حکومت کوتاه وی، جنگ‌های داخلی برای از بین بردن رقبا، محدودیت روابط با کشورهای اروپایی به ویژه انگلیس و فرانسه و بی‌کفایتی شاهان پس از وی اطلاعات کاملی درباره شیوه زندگی در این دوره وجود ندارد. از معدود سفرنامه‌های این دوره که به آداب و رسوم عهد زندیه اشاره می‌کند؛ سفرنامه ویلیام فرانکلین است. ویلیام فرانکلین شرق‌شناس و افسر ارتش انگلیس بود. وی به دلیل علاقه به فراگیری زبان فارسی و تاریخ و نحوه زیست مردم ایران در سال 1786م به ایران سفر کرد و به مدت هشت ماه، مهمان یک خانواده ایرانی در شیراز بود. پس از این سفر، در سال 1788 م کتاب «مشاهدات سفر از بنگال به ایران» را منتشر کرد. این سفرنامه اطلاعات ارزشمندی از حیات دوره زندیه در اختیار قرار می‌دهد. این پژوهش، به شیوه توصیفی-تحلیلی و استواری بر چارچوب نظری می‌کوشد به این پرسش پاسخ دهد که شاخص‌ترین آداب و رسوم ایرانی در دوره زندیه که فرانکلین در سفرنامه خود به آن پرداخته است، کدام است؟ مطابق دستاوردهای تحقیق، مراسم و آداب و رسومی که بیش‌ترین بخش سفرنامه فرانکلین را در برمی‌گیرد، آداب و رسوم ازدواج و مراسم محرم است.

کلمات کلیدی:

دوره زندیه، ویلیام فرانکلین، سفرنامه، فرهنگ، مردم ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1130410>

